

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Aallaqqaasiut

UKA 2018-imi imm. 106 “Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerat pillugu malittarisassani atuuttut allanngortinneqarnissaannut siunnersuusioqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaasilluni sulinnigiffeqartarneq sapaatip akunnerinik sisamanik sivitsorneqartussanngorlugu. Allannguut 1. januar 2020-mi atuutilersinneqassaaq” Inatsisartut akuersissutigaat.

Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinnigiffeqartarneq il.il. ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuut manna Inatsisartut aalajangiussaanut qulaani pineqartumut piviusunngortitsineruvoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inatsit atuuttoq

Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerat pillugu malittarisassat Naartunermi, erninermi meeravissiarthaarnermilu sulinnigiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 7. december 2009-meersumi § 15, imm. 1-imi aamma § 15, imm. 2-mi takuneqarsinnaapput.

Meeqqamik 1-mik inunngortoqarsimanera tiguisoqarsimanageraluunniit imaluunniit meeqqamik 2-nik amerlanernilluunniit ataatsikkut inunngortoqarsimanera imaluunniit tiguisoqarsimanera malittarisassani immikkoortinneqarput.

Angajoqqaat meeravissiarthaartulluunniit meeqqamik 1-mik meerartaarsimasut tiguisimasulluunniit sapaatit akunnerini 17-ini angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissamik pisinnaatitaapput.

Angajoqqaat meeravissiarthaartulluunniit meeqqamik 2-nik amerlanernilluunniit meerartaarsimasut tiguisimasulluunniit sapaatit akunnerini 21-ni angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissamik pisinnaatitaapput

2.2. Aaqqissuussinissasatut siunnersuut

Angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerat siunnersuut aqutigalugu sapaatit akunnerini 4-ni sivitsorneqassaaq.

Angajoqqaat imaluunniit meeravissartaartut, 1-mik meerartaarsimasut tiguisimasulluunniit, taamaalillutik sapaatit akunnerini 21-ni angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissamik pisinnaatitaallissapput.

Angajoqqaat imaluunniit meeravissartaartut, 2-nik amerlanernilluunniit ataatsikkut meerartaarsimasut tiguisimasulluunniit, taamaalillutik sapaatit akunnerini 25-ni angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissamik pisinnaatitaallissapput.

Inatsisissatut siunnersuutip inatsimmut atuuttumut naleqqiunneqarnera	
<i>Oqaasertaliussat atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinnigiffeqartarneq ullormusiaqartarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 7. december 2009-meersumi tulliuttut allanngortinneqassapput:
§ 15, imm. 1. Angajoqqaat meeravissartaartulluunniit marluullutik meeqqap erniunerata tiguneqarnerataluunniit kingorna sapaatit akunnerinut siullernut 15-inut ataneqartumik sapaatit akunneri 17-it tikillugit sulinnigiffeqarsinnaatitaapput.	1. § 15, imm. 1, ima oqaasertalerneqassaaq: ” Meeqqap inunngornerata imaluunniit meeqqap tigunerata kingunitsiannguagut sapaatit akunnerinut 15-inut atatillugu angajoqqaat meeravissartaartulluunniit katillugit sapaatit akunneri 21-t tikillugit angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissaq pisinnaatitaaffigaat.”
§ 15, imm. 2. <i>Imm. 2.</i> Angajoqqaat meeravissartaartulluunniit marlulissanik amerlanerusunilluunniit ataatsikkut erniusunik meerartaartut meeravissartaartulluunniit marluullutik meeqqap erniunerata tiguneqarnerataluunniit kingorna sapaatit akunnerinut siunnernut 19-inut ataneqartumik sapaatit akunneri 21-t tikillugit sulinnigiffeqarsinnaatitaapput.	2. § 15, imm. 2, ima oqaasertalerneqassaaq: “ <i>Imm. 2.</i> Meeqqat inunngornerisa imaluunniit meeqqat tigunerisa kingunitsiannguagut sapaatit akunnerinut 19-inut atatillugu, meeqqanut 2-nnut imaluunniit amerlanermut ataatsikkut inunngortunut angajoqqaat meeravissartaartulluunniit katillugit sapaatit akunneri 25-t tikillugit angajoqqaatut sulinnigiffeqarnissaq pisinnaatitaaffigaat.”

	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2020 aallarnerfigalugu atuutilissaaq, aamma naartunermi, erninermi imaluunniit meeravissiarthaarnermut atatillugu sulinnigiffeqarnermi atussalluni, tassani sulinnigiffeqartoq ullormi inatsisip atuutilerfiani kingusinnerusukkulluunniit sulinnigiffeqalersimappat.</p>
--	--

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Erninereermermut atatillugu sulinnigiffeqarnermi ullormusianut aningaasartuutit tamarmiusut 2019-imi 36,7 mio. kr.-iu-sussatut missingerneqarput. Taakku 90 pct.-ii (33 mio.kr.) Namminersorlutik Oqartussanit 10 pct.-iilu (3,7 mio. kr.) kommuninit aningaasalersorneqarput.

Angajoqqaat sulinnigiffeqarneqarsinnaanerisa sivitsorneqarneranut atatillugu aningaasartuutaanerussat tamarmiusut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit missiliorlugu naatsorsorneqarput 7,8 mio. kr.-iussasut.

Aningaasartuutaanerussat naatsorsorneqarnerini ilaatigut sulinnigiffeqartut tamarmik piffissaq tamaat suliffeqarsimanissaat, ilaatigullu suliffeqarsimasut taama amerlatigisut nalinginnaasumik angajoqqaatut sulinnigiffeqarsimasut aamma angajoqqaatut sulinnigiffeqarnerup sivitsorneqarneranik atuinissaat aallaavigineqarsimavoq. Inuit arlallit sulinnigiffeqalinnginnerminni piffissap ilaannaani suliffeqarlutik sulisarnissaat, taamatullu aamma angajoqqaatut sulinnigiffeqartarnerup sivitsorneqarnerata atorneqannginnissaa inuit ilaannit toqqarneqartarumaartoq taamaattoq nalilerneqarpoq. Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiata (SIK) taamaalilluni oqaatigaa, erninereermermut atatillugu sulinnigiffeqarnermi aamma angajoqqaatut sulinnigiffeqarnermi tamakkiisumik akissarsiaqartitsisoqartinnagu suliamik ilinniarsimanngitsut sulinnigiffeqartut ikittuinnaat sivitsukkamik angajoqqaat sulinnigiffeqartarnerat atussagaat nalileritsik. Taamaattumik aningaasartuutaanerussaviit nalorninartortaqarsinnaapput.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Angajoqqaat sulinnigiffeqarsinnaatitaanerisa sapaatit akunnerinik 4-nik sivitsorneqarnerata malitsigisaanik inuussutissarsiortunut aammattaq aningaasartuutaanerussasoq naatsorsuutigineqarpoq, matumani sulisunut taartaasussanut aningaasartuutissat ilanngullugit. Taamaattoq aningaasartuutaanerussap taassuma annikitsuinnaanissaa nalilerneqarpoq,

tassami sulisut amerneerpaartai taamaallaat erninermut atatillugu ullormusiaqartitaanissamik pisinnaatitaassammata.

Taamaattorli aningaasartuutaanerusussaviit tamarmiusut naatsorsorneqarsinnaanissaannut kisitsisitigut paasissutissanik tunngavissanik pissarsinissaq ajornarsimavoq. Tamanna ilaatigut qassit sivitsukkamik angajoqqaat sulinngiffeqartarnerannik atuinissaasa naatsorsorneqarnissaata ajornarsimanerannik pissuteqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kinguneqartussatut nalilerneqanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Angajoqqaatut sulinngiffeqartarnerup sapaatit akunnerini 4-ni sivitsorneqarnera ilaqutariinnut meerartalinnut pitsaasumik sunniuteqassaaq, taakkumi meerartaareernerup meeqqamilluunniit imaluunniit meeqqanik tiguserernerup kingorna piffissami siullermi ataatsimoornissaminut piffissaqarnerulernissamik pisinnaatitaaffeqalissapput.

7. Kingunerisassai pingaarutillit allat

Siunnersuut pingaarutilinnik allanik kinguneqassanngilaq.

8. Tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 28. maj 2019-imiit 11. juni 2019-imut www.naalackersuisut.gl-imi tusarniaanermut quppersakkakut tamanut saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuut piffissami tassanittaaq tusarniaaffinnut tulliuuttuni taaneqartuni tusarniutigineqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik, Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA), Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit, Inuit pisinnaatitaaffiinnut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Inuit pisinnaatitaaffiinnut instituti, Meeqqat illersuisuat MIO, Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat, MIBB (Meeqqat Inuunerissut), Sorlak (Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu siunnersuisoqatigiiffiat), Sulisitsisut, SIK, IMAK (Ilinniartitsisut

Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat), NIISIP (Kalaallit Nunaanni inunnik siunnersortitut ilinniagallit peqatigiiffiat), AK (suliatigut peqatigiiffik), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (suliatigut peqatigiiffik), ASG (Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut Kattuffiat), Peqqissaasut Kattuffiat, Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut, Nunatsinni Advokatit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Kalaallit Nunaanni Rigsombundsmandi aamma Moderniseringsstyrelsen.

Tulliuttut tusarniaanermut akissuteqarsimapput:

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuit pisinnaatitaaffiinut instituti, IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat), ASG (Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut Kattuffiat), Sulisitsisut, Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit aamma Moderniseringsstyrelsen.

Tulliuttut oqaaseqaateqanngillat:

Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Inuit pisinnaatitaaffiinut instituti, IMAK (Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat), ASG (Kalaallit Nunaanni ilinniagartuut Kattuffiat), Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit aamma Moderniseringsstyrelsen.

Tusarniaanermi akissutit teknikkikkut oqaasertatigullu kukkunernik amigaatinillu oqaaseqaatitaqartut oqaaseqarfigeqqinnagit siunnersuummi iluarsineqarput. Siunnersuutip imarisaanut tusarniummut akissutigineqartut tamarmiutillugit ilanngunneqarput naalakkersuisoqarfiullu oqaaseqatai uingasumik allanneqarlutik.

1. Sulisitsisut

Angajoqqaatut sulinngiffeqarnerup sivitsorneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Angajoqqaatut sulinngiffeqartarnerup sivitsorneqarnissaata kissaatigineqarnera Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut paasilluarsinnaavaat, taamaattorli suliffeqarfiit sulisussanik amigaateqartillugit, sulisut naartunermut atatillugu siviuserusumik sulinngiffeqarsinnaatitaalernerat tulluartuunngilaq.

Meeqqap tallimmiinissaata tungaanut saniatigut sapaatit akunneri sisamat sulinngiffeqarnissamut atatillugu sulinngiffeqarfissat sinneruttut atornissaanut, pineqartup

kommunalbestyrelsimut qinnuteqarnissaa, siusinnerusukkut inatsisissatut siunnersuummi nassiunneqartumi allassimavoq. Aaqqissuussineq taanna naapertuunnerusaaq, taamaattorli sulisitsisup aammalu sinneruttunik sulinngiffeqartussap sulinngiffeqarnissamut piffissaq pillugu akunnerminni isumaqatigiissuteqarnissaat piumasqaataassaaq. Taamaaliornikkut suliffeqarfiup ingerlatsinerminut soqutigisassai sulisullu pisariaqartitai naammassineqassapput.

Sulisitsisut allanik oqaaseqaatissaqanngillat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Nassuiaatit tusaatissatut tiguneqarput aammalu Naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnissaq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik suliaqarnerup ingerlateqqinnissaanut ilaatinneqassapput, taakkulu UPA 2020-mi saqqummiunneqarnissaat naatsorsuutaavoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Imm. 1-imut

Meeqqap inunngornerata imaluunniit meeqqap tигunerata kingunitsiannуagut sapaatit akunnerinut 15-inut atatillugu angajoqqaat meeravissartaartulluunniit katillugit sapaatit akunneri 21-t tikillugit angajoqqaatut sulinnгiffeqarnissaq pisinnaatitaaffigaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Meeqqat inunngornerisa imaluunniit meeqqat tигunerisa kingunitsiannуagut sapaatit akunnerinut 19-inut atatillugu, meeqqanut 2-nut imaluunniit amerlanermut ataatsikkut inunngortunut angajoqqaat meeravissartaartulluunniit katillugit sapaatit akunneri 25-t tikillugit angajoqqaatut sulinnгiffeqarnissaq pisinnaatitaaffigaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutip atuutilerfissaa taaneqarpoq. Angajoqqaat, matumani meeravissartaartut ilanngullugit, ullormi inatsisip atuutilerfiani kingusinnerusukkulluunniit sulinnгiffeqarsimagunik malittariissillugit sapaatit akunnerini 21-ni aamma 25-ni angajoqqaatut sulinnгiffeqarsinnaatitaasut erseqqissaatigineqarpoq.